

Aanpassing ANVS-verordening basisveiligheidsnormen stralingsbescherming

Openbare internetconsultatie van 4 juni tot en met 2 juli 2019

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie, inclusief de reactie van ANVS

Op 6 februari 2018 werd het Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming (Bbs) van kracht. Het Bbs is praktisch uitgewerkt in onderliggende regelgeving, waaronder de ANVS-verordening. Ruim een jaar na de invoering is inzicht verkregen in ontstane knelpunten of onduidelijkheden voor het werkveld en voor de toezichthouder in de praktijk. Daarom worden er door de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) vier aanpassingen voorgesteld in de ANVS-verordening.

Doel van de verordening

De verordening wordt aangepast om de uitvoerbaarheid, naleefbaarheid en handhaafbaarheid van de regelgeving stralingsbescherming te verbeteren. De veiligheid van mens en milieu komen bij de aanpassingen niet in het geding. In de verordening worden aanpassingen voorgesteld om:

- het digitaal indienen van vergunningaanvragen in het digitale ANVS-loket te stimuleren;
- specifieke vrijstellings- en vrijgavewaarden voor de radionuclide K-40 vast te stellen;
- de voorgeschreven termijn voor dossiervorming van een hoogactieve bron (HASS-bronnen) concreet te maken;
- opleidingsinstellingen moeten de ANVS over nieuwe stralingsbeschermingsopleidingen informeren.

De wijzigingsverordening brengt naar verwachting geen verhoging van de regeldruk voor het bedrijfsleven met zich mee. De voorschriften in deze wijzigingsverordening worden daarnaast zo kostenneutraal mogelijk geïmplementeerd. Hierbij wordt uitdrukkelijk geen afbreuk gedaan aan de veiligheid van mens en milieu.

Voor de voorgestelde aanpassingen worden de volgende effecten verwacht:

- Ondernemers kunnen gemakkelijker digitale vergunning- en registratieaanvragen en kennisgevingen bij het ANVS-loket aanleveren.
- Onder voorwaarden worden hogere specifieke vrijstellings- en vrijgavewaarden voor de radionuclide K-40 voorgesteld. Bedrijven worden vrijgesteld van registratie- of vergunningplicht als aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit zorgt voor een lastenvermindering voor de olie- en gasindustrie en geothermiebedrijven.
- Ondernemers krijgen formeel twee werkdagen de tijd om te voldoen aan de gestelde administratieve verplichtingen. Deze concrete termijn bevordert zowel de uitvoerbaarheid als de handhaafbaarheid van deze regels.
- Erkende opleidingsinstellingen moeten de ANVS van nieuwe stralingsbeschermingsopleidingen in kennis stellen. Hierdoor verkrijgt de ANVS een actueel beeld van het onderwijsaanbod op het gebied van de stralingsbescherming.

De ingezonden reacties

Het geven van een reactie was mogelijk op alle onderdelen van deze ANVS-verordening en de bijbehorende nota van toelichting. In totaal zijn er negen reacties ingediend, twee reacties hiervan zijn afkomstig van dezelfde indiener, zodat er in totaal sprake is van acht afzonderlijke participanten. Hiervan zijn er zeven openbaar. De reacties zijn afkomstig van:

1. Organisaties die nauw betrokken zijn bij het onderwerp van de consultatie, te weten: Kwaliteitstoezicht Inspectie en Niet-destructieve Technieken (Kint), TU Delft Reactor Instituut, De Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPa), het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), Gasunie Transport Services B.V., een stichting, een vereniging.
2. Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR).

Hieronder volgt eerst een verslag in hoofdlijnen betreffende de meest toonaangevende reacties, met daarop volgend de inhoudelijke reactie van ANVS. Op 5 augustus 2019 is de verordening in de Staatscourant gepubliceerd, zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-43036.html>

1. Organisaties die nauw betrokken zijn bij het onderwerp van de consultatie

Al naar gelang de aard en inhoud van de reacties zijn vijf categorieën te onderscheiden waarop het merendeel van de reacties zich toespitst. De meest toonaangevende reacties zijn geclassificeerd volgens de onderdelen in de Regeling, en de in de IAK genoemde aanpassingen:

- Het gebruik van het digitale ANVS-loket bij het indienen van vergunningaanvragen bevorderen (Onderdeel A);
De toonaangevende reacties wijzen erop dat het digitale loket minder mogelijkheden biedt dan de huidige methodiek;
- Specifieke vrijstellings- en vrijgavewaarden voor K-40 vaststellen (Onderdeel B);
De toonaangevende reacties wijzen erop dat de verordening op sommige punten te complex is;
- De termijn voor dossiervorming voor een hoogactieve bron (HASS) concretiseren (Onderdeel D);
De toonaangevende reacties wijzen erop dat de kennisgevingstermijn van 24-48 uur bij verwerving van een hoogactieve bron te krap is;
- De ANVS op de hoogte houden van nieuw aangeboden stralingsbeschermingsopleidingen (Onderdeel F).
De toonaangevende reacties betreffen een aantal vragen rond het erkennen en aanbieden van opleidingen.

- **Het gebruik van het digitale ANVS-loket bij het indienen van vergunnings aanvragen bevorderen (Onderdeel A)**

De toonaangevende reacties zijn:

- Onderbouw de noodzaak van het ANVS ondernemersloket vanuit het perspectief van veiligheid en beheersbaarheid van informatiestromen binnen de ANVS.
- Het sturen van en corresponderen met mail is gemakkelijker dan inloggen op het loket.
- Communicatie via het loket kan alleen uitgevoerd worden door personen die door de ondernemer gemachtigd zijn voor e-herkenning.
- Er zijn geen deelmachtigingen mogelijk, dit kan leiden tot inefficiëntie in werkprocessen.
- Het elektronisch loket biedt nog geen mogelijkheid om namens meerdere rechtspersonen tegelijk te handelen.

- **Specifieke vrijstellings- en vrijgavewaarden voor K-40 vaststellen (Onderdeel B)**

De toonaangevende reacties zijn:

- De grens van 22 kBq/kg wordt niet onderbouwd en lijkt arbitrair.
- Het is positief dat er een specifieke vrijstelling voor handelingen met kaliumzouten met de radionuclide K-40 in de Verordening wordt opgenomen.
- De opgenomen rekenregel die bepaalt welke afstand tussen de kaliumhoudende materialen en de locatiegrens in acht moet worden genomen is nodeloos ingewikkeld.

- **De termijn voor dossiervorming voor een HASS concretiseren (Onderdeel D);**

De toonaangevende reacties zijn:

- Wat is de toegevoegde waarde voor de ANVS om de kennisgeving van verwerving zo snel te ontvangen, terwijl er voor een afmelding een periode van 2 weken staat?
- Indien een wijziging van elke bron binnen 48 uur gemeld moet worden zal dat leiden tot een aanzienlijke verzwaring van de administratieve lasten.
- De extra inspanningen en kosten noodzakelijk om te borgen dat het bronnummer van een nieuwe bron binnen 48 uur aan de ANVS gemeld wordt hebben geen toegevoegde waarde voor de stralingsveiligheid.

- **ANVS op de hoogte houden van aangeboden stralingsbeschermingsopleidingen (Onderdeel F)**

De toonaangevende reacties betreffen een aantal vragen:

- Geldt de erkenning voor 'alleen' voor alle erkende opleidingen (TMS en (A)CD?
- Geldt de erkenning wanneer er geen deelnamebewijs wordt uitgereikt aan de deelnemers, maar slechts een intekenlijst die aan bijvoorbeeld de werkgever wordt verstrekt?
- Moet er een melding gemaakt worden voor iedere werkinstructie, voorlichting, cursus en opleiding gerelateerd aan stralingsbescherming waarvoor een deelnamebewijs, dan wel certificaat wordt uitgereikt?
- Is het aanbod van een opleiding afhankelijk van een minimale frequentie?

2. Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR).

ATR adviseert onder meer:

- In de toelichting duidelijk te maken of de mogelijkheid blijft bestaan om registraties, meldingen en aanvragen ook schriftelijk aan de ANVS door te geven.
- In de toelichting duidelijk te maken welk deel van de registraties, meldingen en aanvragen digitaal via het ANVS loket kan worden gedaan, en aan te geven in hoeverre, en zo ja op welke termijn, de nog niet volledig gedigitaliseerde procedures alsnog zullen worden gedigitaliseerd..
- Te verduidelijken in hoeverre het nieuwe artikel 12 lid 6 een materiele wijziging vormt voor de uitvoeringspraktijk van bedrijven, en zo ja of de uitvoerbaarheid van deze wijziging is vastgesteld na consultatie bij (MKB) bedrijven.
- De regeldrukeffecten in de toelichting uit te werken conform de methodiek die de Rijksoverheid hiervoor hanteert.
- De verordening vast te stellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

REACTIE VAN ANVS OP DE INTERNETCONSULTATIE

Gevolgen van de consultatiereacties, het ATR-advies en de HUF-toets voor de vastgestelde wijziging van de ANVS-verordening

De tijdens de internetconsultatie ontvangen toonaangevende reacties, het door ATR uitgebrachte advies en de door de toezichthouders uitgevoerde HUF-toets hebben mede geleid tot inhoudelijke wijziging van de artikelen. Deze reacties en het uitgebrachte advies hebben tevens geleid tot herziening van de redactie over de regeldrukgevolgen en de algemene en artikelsgewijze toelichting.

Het ANVS-loket en het indienen van aanvragen en kennisgevingen

In de toelichting is aangegeven dat de mogelijkheid blijft bestaan om aanvragen en kennisgevingen schriftelijk bij de ANVS in te dienen.

Verder zijn de mogelijkheden van het elektronische ANVS-loket nader beschreven in de toelichting. Momenteel kunnen bijna alle aanvragen en kennisgevingen via het ANVS-loket worden ingediend. Naar verwachting kunnen eind 2019 alle aanvragen en kennisgevingen via het ANVS-loket digitaal worden ingediend.

Specifieke vrijstellings- en vrijgavewaarden voor kaliumhoudende materialen met de radionuclide K-40

In de toelichting is nadere uitleg gegeven over hoe de rekenregels, waarmee de specifieke vrijstellingswaarde voor K-40 en de minimale afstand tot de terreingrens kunnen worden bepaald, ook op een vereenvoudigde wijze kunnen worden toegepast.

Verder zijn in de toelichting de specifieke voorwaarden waaronder kaliumhoudende materialen in het milieu mogen worden geloosd, verduidelijkt.

Onmiddellijke dossiervorming en kennisgeving van verkregen hoogactieve bronnen

Uit de consultatie is aannemelijk geworden dat een termijn van 2 werkdagen voor ondernemers die beschikken over een stralingsbeschermingseenheid niet uitvoerbaar is. Een langere termijn van 4 werkdagen kan voor deze ondernemers worden voorgeschreven zonder dat dit leidt tot een verhoogd risico voor mens en milieu. Alle ondernemers die met hoogactieve bronnen werken krijgen, door de inwerkingtreding van artikel I onderdeel E met ingang van 1 januari 2020, enkele maanden de gelegenheid om hun administratieve processen aan te passen op de nieuwe termijnen.

De in de consultatieversie opgenomen regel dat een hoogactieve bron niet in gebruik mag worden genomen voordat daarvan kennisgeving is gedaan, is komen te vervallen in deze

wijzigingsverordening. De reden is dat er onvoldoende beeld is van de inhoudelijke regeldrukgevolgen om dit voorschrift vast te kunnen stellen.

Kennisgeving van een nieuwe aangeboden opleiding

In de toelichting is nader omschreven over welke nieuwe aangeboden opleidingen de ANVS moet worden geïnformeerd. Nieuwe door erkende opleidingsinstellingen aangeboden opleidingen hebben alleen betrekking op opleidingen voor stralingsbeschermingsdeskundige op het niveau van (algemeen) coördinerend deskundige, toezichhoudend medewerker stralingsbescherming of medisch deskundige of personen die in opdracht van die deskundige de blootstellingen verrichten.